

Datum van
inontvangstneming

:

21/05/2021

Zaak C-238/21

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

13 april 2021

Verwijzende rechter:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

2 april 2021

Verzoekende partij:

Porr Bau GmbH

Verwerende partij:

Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Afval – Indeling – Einde-afvalfase – Voorwaarden

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Uitlegging van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen; artikel 267 VWEU.

Prejudiciële vragen

1. Verzet artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 zich tegen een nationale regeling op grond waarvan de einde-afvalfase enkel aanvangt wanneer afvalstoffen, bestaande stoffen of daaruit gewonnen stoffen rechtstreeks worden gebruikt

ter vervanging van grondstoffen of uit primaire grondstoffen vervaardigde producten, dan wel wanneer zij zijn voorbereid voor hergebruik?”

Voor het geval dat de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord:

2. Verzet artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 zich tegen een nationale regeling op grond waarvan de einde-afvalfase bij uitgegraven materiaal pas op zijn vroegst kan aanvangen wanneer dat materiaal wordt gebruikt ter vervanging van grondstoffen of uit primaire grondstoffen vervaardigde producten?”

Voor het geval dat de eerste en/of de tweede vraag ontkennend worden beantwoord:

3. Verzet artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 zich tegen een nationale regeling op grond waarvan de einde-afvalfase bij uitgegraven materiaal niet kan aanvangen wanneer niet of niet volledig is voldaan aan formele criteria (met name registratie- en documentatieverplichtingen) die geen milieurelevante invloed hebben op de uitgevoerde maatregel, hoewel aangetoond is dat het uitgegraven materiaal de grenswaarden (kwaliteitsklasse) voor het beoogde concrete gebruik niet overschrijdt?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (hierna: „richtlijn afvalstoffen”), met name de artikelen 3 en 6.

Aangehaalde nationale bepalingen

Abfallwirtschaftsgesetz 2002 (wet betreffende het afvalstoffenbeheer; hierna: „AWG”), met name de artikelen 2 en 5;

Bundesabfallwirtschaftsplan (federaal afvalbeheersplan; hierna: „BAWP”).

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Het Landesverwaltungsgericht Steiermark (bestuursrechter in eerste aanleg van de deelstaat Stiermarken, Oostenrijk; hierna: „verwijzende rechter”) dient een beroep tegen een besluit (hierna: „bestreden besluit”) van de Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung (districtsbestuur Graz en omgeving; hierna: „verwerende partij”) te behandelen.
- 2 Verzoekende partij is een bouwbedrijf. Landbouwers hebben het bedrijf opdracht gegeven om hun uitgegraven materiaal (hierna ook: „gebruikt materiaal”) te

leveren en dit op hun land te verspreiden. Hiermee moest het terrein worden aangepast en moesten de landbouwgrond en dus de opbrengst worden verbeterd.

- 3 Verwerende partij heeft in het bestreden besluit in wezen uiteengezet dat er bij het gebruikte materiaal sprake was van een afvalstof in de zin van § 2, lid 1, AWG 2002. Het materiaal voldeed volgens haar niet aan de criteria om niet langer als afvalstof te worden beschouwd, omdat de formele criteria als bedoeld in het op artikel 28 van de richtlijn afvalstoffen gebaseerde BAWP (in de versie van 2011) niet in acht waren genomen.
- 4 Volgens de verwijzende rechter gaat het bij het gebruikte materiaal om niet-verontreinigd uitgegraven materiaal van kwaliteitsklasse A1, de hoogste kwaliteitsklasse voor uitgegraven grond. Dergelijk materiaal is naar Oostenrijks recht geschikt voor terreinaanpassingswerken (zoals die welke in het onderhavige geval worden beoogd) en het gebruik daarvan is wettelijk toegestaan.

De verwijzende rechter wendt zich tot het Hof omdat hij twijfels heeft over het standpunt van verwerende partij en met name over de wijze waarop deze het begrip „afvalstof” uitlegt.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzingsbeslissing

- 5 De verwijzende rechter betwijfelt of niet-verontreinigd uitgegraven materiaal van een hoge kwaliteitsklasse überhaupt onder de Unierechtelijke definitie van een afvalstof valt.
- 6 Volgens artikel 3, punt 1, van de afvalstoffenrichtlijn wordt onder het begrip afvalstof verstaan „elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen” (onderstreeping door de verwijzende rechter). Van het derde geval („afvalstof in objectieve zin”) kan in casu geen sprake zijn, aangezien het gebruikte materiaal voor bijna alle doeleinden probleemloos kan worden gebruikt. Derhalve zouden enkel het eerste en het tweede geval („afvalstof in subjectieve zin”) zich kunnen voordoen.
- 7 Voor het geval dat het Hof tot de slotsom zou komen dat het gebruikte materiaal een afvalstof is, moet nog worden nagegaan of intussen de einde-afvalfase is ingetreden.
- 8 De einde-afvalfase is in het nationale recht strenger geregeld dan in de richtlijn afvalstoffen (artikel 6), hetgeen volgens de verwijzende rechter dan ook in strijd is met deze richtlijn.
- 9 De verwijzende rechter is van oordeel dat een nationale regeling als die welke in het hoofdgeding aan de orde is, op grond waarvan de einde-afvalfase bij uitgegraven materiaal op zijn vroegst kan aanvangen wanneer dat materiaal wordt gebruikt ter vervanging van grondstoffen of uit primaire grondstoffen

vervaardigde producten, in strijd is met artikel 6, lid 1, van de richtlijn afvalstoffen.

- 10 Op grond van het nationale recht kan de einde-afvalfase bij uitgegraven materiaal bovendien niet intreden wanneer niet of niet volledig is voldaan aan formele criteria (met name registratie- en documentatieverplichtingen). Dit geldt ook wanneer deze formele criteria geen milieurelevante invloed hebben en aangetoond is dat het uitgegraven materiaal de grenswaarden voor het beoogde concrete gebruik niet overschrijdt.
- 11 Naar het oordeel van de verwijzende rechter is de nationale regeling tevens in strijd met het Unierecht omdat vanaf het begin vaststond dat het uitgegraven materiaal van de hoogste kwaliteitsklasse zou worden gebruikt voor een zinvol doeleinde, de technische vereisten in acht zijn genomen, door middel van attesten is aangetoond dat het nodige onderzoek is verricht en dat er daarbij geen problemen aan het licht zijn gekomen, en er zich evenmin schadelijke gevolgen voor het milieu of de gezondheid hebben voorgedaan of zich nog zullen voordoen. Daarbij komt dat dit uitgegraven materiaal ook wordt gebruikt om het ontstaan van afval te voorkomen en anders noodzakelijke primaire grondstoffen te vervangen. Een verbod op dit gebruik zou tot gevolg hebben dat primaire grondstoffen moeten worden gebruikt en dat secundaire grondstoffen (dat wil in het onderhavige geval zeggen uitgegraven materiaal), die op zichzelf beschouwd volkomen geschikt zijn om nuttig te worden toegepast, naar stortplaatsen moeten worden overgebracht. Volgens de verwijzende rechter is dit evenwel in strijd met de doelstellingen van de richtlijn afvalstoffen.